

שהם יהיו אמת וצדק. — בחרות אף תביט על האיש אשר יחל את השם בפניך, ובאשר תוכל, עליך למנוע אותו לכל יזכור את שם ה' לבטלה. — אם שלא לצורך או כמִשְׁקָה הַזֶּפֶרֶת את שם ה' לבטלה, עליך לאמר תיכף את הכתוב, שהוא יביע את הדרת הכבוד אשר תכבד את שם ה', אמור: "ברוך שם כבוד וגו'" (רמב"ם הלכות שבעות, י"ד של"ד ל"ז, מיג, א"ח ר"ז ו' ועוד).
אנחנו נוכל להוסיף עוד אל זה את האיום והנורא בכל החטאים והעונות, הלא הוא "בְּרַכַּת ה'", אבל יראָה ורעד יאחזו את מחבר הספר בזכרו, כי יוכל לתקרה דבר כזה. — השומע מחברו ברכת ה', ואפילו ברכת הכנוי חייב לקרוע כמו על מת. — (י"ד ש"ס ל"ו). —

כד.

חובת העדה: לשאת בעול עם הצבור.

תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב (דברים ל"ד).
שְׂפָטִים וְשִׁמְרִים תֵּתֶן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לְשִׁבְטֶיךָ
וְשִׁפְטוּ אֶת הָעָם מִשְׁפַּט צֶדֶק (שם מ"ז י"ח).
ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת שנאי בצע
וְשִׁמַּת עֲלֵהֶם וְגו' (שמות י"ח כ"א).

א.

התורה תלמדך, אותך את האיש הפרטי, לפעול את פעולת הצדק והאבהו נגד האיש הפרטי, אבל בפעולות אשר יפעל הפרט אל הפרט בלבד, לא יבואו עוד החיים לידי עצם שלימותם, יען האיש הפרטי רפה פח הנהו, חלש גם עובר וחולף. הן מעשה איש היחיד בעד האיש היחיד, תוכל להיות רק פעולה מוגבלת כן בהיקפה וכן בהארכת קיומה. כל דבר גבוה ונשא שנמצא כך, באיש הפרטי, הלא יפול ויבטל עת תעבור ותחלוף מעל פני במת התכל, גם הנכוח והנשא שהנך חפץ. תחפוץ למסרם לאיש היחיד, יפול תחתיו בנפול האיש המקבל מסך את כל אלה — אבל הן כל עצם האצילות של כל דבר גבוה ונשא אשר בגללם שם "ישראל" נקרא עליך, אינם יכולים להיות ולהתקיים רק בן-רגע, רק על זמן קצר ובאמצעים מוגבלים, כי אם דרושים להיות חיים וקיימים לעולם ועד, ואם כן באיזה אופן יכול תוכל לתת לכל אלה את הקיום והנצח? אולם הביטה וראה! אמנם יען וביען, כי כחות האיש הפרטי באמת הנם מוגבלים למאד, ויען כי בעל הכחות הנהו חולף ועובר, לכן הפקיד ה' את הנכסים היותר נעלים מעניני ישראל, שהמה דרושים להתקיים לעד לעולם, לא בידי איש פרטי, רק מסר אותם בידי הכלל והצבור, יען כי רק הצבור אמיץ וחזק הנהו

הנהו, הוא חי וקים וגם פה בארץ לא ימות לנצח — לכן אם אתה האיש הפרטי תאחד את כחותיך הדלים והמונבלים ותצרפם אל כחות הכלל, ואם את מבחר פעולותיך תביאן אל הצבור, למען תגמולנה שמה להביא פרי ברכה, אז תוכל לפעול ולעשות בעד כל גבוה ונשא כרב כח ובמדה מרובה, יען כי בהתאחדות הכחות של הפרטים יבנה ויתכונן הכלל והצבור — ואז לתוצאות פעולותיך ומעשיך בעד כל גבוה ונשא תכטיח את המציאות הנצחית לעמוד ולהתקיים מאז והלאה, גם אחר זמן קיומך והיותך בתכל, יען אתה אם גם תגוע ותאסף אל עמך, אבל הצבור איננו מת, הוא ישאר חי וקים לעולמי עד, גם יוסיף ואמין וחיל תמיד מחדש — הכלל והצבור הגדול הלא הוא כל בית ישראל, — אבל הצבור הכללי ההוא הנהו מכונן מצבורים קטנים, מעדות בישראל, לכן חובתך שאליה הנך נקבא, הלא היא, לפעול ולעשות הטוב כעדתך ובעד עדתך, גם לנטוע בקרב קהל עדתך את קניני ישראל ועניניו הקדושים, גם לשמרם, להחזיקם לכלכלם, לנטלם ולנשואם. —

ב.

על שלשה דברים עצמות כל עדה ועדה עומדת ובעד שלשה דברים מכוננות הנה כל העדות בישראל על "האמת" "הדין" והש"לום" ובעד "התורה" "העבודה" "הנבילות" "הסידים" נוסדות הנה גם יחד. —

כאין אמת — הלא הוא אם הצבור תחת ההתחברות להגיע למטרת תכליתו, יהיה בלתי נאמן אל תעודת היסוד מוסד, אם האיש הפרטי במחשבה, בדבור ובפעולה יהיה בלתי נאמן עם הכלל אשר על כל אחד לשאת אותו ולהחזיקו, גם להיות נשוא על ידו, אם כחש וכנר בוגדים ישלוט בדבור ובפעולה. — בלי "דין צדק" — הלא הוא, אם האיש הפרטי לא יצרף את כחותיו אל כחות הצבור, לחזק ולאמץ ולהספיק צרכיו למען הכלל מצדו יוכל לתת משלו להחזיק ע"י הכחות המשותפים והכלליים ולדין דינו, ולהמציא גם באיש הפרטי את הנדרש לו לקבל מהכלל לשלימות חייו הפרטיים בנוגע אל הזכות וההנאה — ובאחרונה כאין "ש"לום" — בחסרון הש"לום שכל עיקרו הלא הוא לפעול את ההתאחדות התמידית וההתקשרות של הפרטים עם הכלל, אם כל אשר עזיו לבוא בכרית התאחדות והאחזה ישאר בפני עצמו מפורד ומפורד, ואם ישלוט ריב ומדון בין חברי הצבור, בין בתי אבות ומשפחות, באופן כזה איך יוכל להיות כלל וצבור בעוד יחסו לכו כל היסודות הנאמנים האלה לאחדות נמורה — כלל וצבור בחסרון השלשה אלה נוסד הנהו על תהו ובהו!! —

ג.

"התורה" — היא נפש ישראל, חיי ישראל. — התורה היא קדושה כללית אשר בעדה נברא עם ישראל, ואשר היא תשא אותו בכל החליפות והתמורות של העתים והזמנים. — בלי "תורה" יחדל ישראל מהיות עוד עם וטוי